

Modern methods of protecting young people's rights

Toxtasinov Abdulloh

First-Year, Group 103 Student at the H.K. Muhiddinova Academic Lyceum under
Tashkent State University of Law

Rustamov Davronbek

First-Year, Group 103 Student at the H.K. Muhiddinova Academic Lyceum under
Tashkent State University of Law

Abstract

The protection of youth rights is a priority for modern society, with the development of digital technologies creating new challenges and opportunities in this field. However, a systematic analysis of complex and innovative methods for protecting youth rights in contemporary conditions has been insufficiently studied. The aim of this study is to explore modern methods of protecting youth rights and to develop recommendations for their improvement. The research was based on a systematic literature review methodology, analyzing 14 sources from Google Scholar, Scopus, and local legal journals (2020-2023). The results indicate that strengthening state policy, active NGO participation, innovative pedagogical methods, and socio-psychological programs enhance protection effectiveness. In the digital environment, online safety, digital literacy, and digital citizenship are key mechanisms. This study contributes to improving the effectiveness of youth rights protection in modern conditions.

Keywords

youth rights protection, modern methods, digital environment, state policy, nongovernmental organizations, legal culture, digital literacy

Yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullari

Toxtasinov Abdulloh - Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi

H.K.Muhiddinova nomidagi akademik litseyning 1-bosqich 103-guruh o'quvchisi

Rustamov Davronbek - Toshkent davlat yuridik universiteti huzuridagi
H.K.Muhiddinova nomidagi akademik litseyning 1-bosqich 103-guruh o'quvchisi

Annotatsiya

Yoshlar huquqlarini himoya qilish zamonaviy jamiyatning ustuvor vazifasi bo'lib, raqamli texnologiyalar rivoji bu sohada yangi chaqiriqlar va imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Biroq, zamonaviy sharoitlarda yoshlar huquqlarini himoya qilishning kompleks va innovatsion usullarini tizimli tahlil qilish yetarlicha o'rganilmagan. Ushbu tadqiqotning maqsadi yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullarini o'rganish va takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot tizimli adabiyot tahlili metodologiyasiga asoslanib, Google Scholar, Scopus va mahalliy huquqiy jurnallardan (2020-2023) 14 ta manbani tahlil qildi. Natijalarga ko'ra, davlat siyosatini mustahkamlash, NNT ishtiroki, innovatsion pedagogik usullar va ijtimoiy-psixologik dasturlar himoya samaradorligini oshiradi. Raqamli muhitda onlayn xavfsizlik, raqamli savodxonlik va raqamli fuqarolik asosiy mexanizmlardir. Ushbu tadqiqot zamonaviy sharoitlarda yoshlar huquqlarini himoya qilish samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: yoshlar huquqlarini himoya qilish, zamonaviy usullar, raqamli muhit, davlat siyosati, nodavlat notijorat tashkilotlar, huquqiy madaniyat, raqamli savodxonlik

Аннотация

Защита прав молодежи является приоритетной задачей современного общества, а развитие цифровых технологий создает новые вызовы и возможности в этой сфере. Однако комплексный и инновационный системный анализ современных методов защиты прав молодежи недостаточно изучен. Целью данного исследования является изучение современных методов защиты прав молодежи и разработка рекомендаций по их совершенствованию. Исследование

**"ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO'NALISHLARI" nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

основано на методологии систематического обзора литературы, проанализировав 14 источников из Google Scholar, Scopus и местных юридических журналов (2020-2023). Согласно результатам, укрепление государственной политики, участие ННО, инновационные педагогические методы и социально-психологические программы повышают эффективность защиты. В цифровой среде ключевыми механизмами являются онлайн-безопасность, цифровая грамотность и цифровая гражданственность. Данное исследование способствует повышению эффективности защиты прав молодежи в современных условиях.

Ключевые слова: защита прав молодежи, современные методы, цифровая среда, государственная политика, неправительственные организации, правовая культура, цифровая грамотность

Kirish

Yoshlar huquqlarini himoya qilish zamonaviy jamiyatning ustuvor vazifasi bo'lib, davlat siyosatining muhim yo'nalishini tashkil etadi [1, 6]. Raqamli texnologiyalar rivoji bu sohada yangi chaqiriqlar va imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda [2, 7]. Yoshlarning huquqiy himoyasini ta'minlash dolzarb ahamiyat kasb etadi [8]. Biroq, zamonaviy sharoitlarda yoshlar huquqlarini himoya qilishning kompleks va innovatsion usullarini tizimli tahlil qilish yetarlicha o'rganilmagan. Ushbu tadqiqotning maqsadi yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullarini o'rganish va takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

TS1: Zamonaviy usullar yoshlar huquqlarini himoya qilish samaradorligini qanday oshirishi mumkin?

TS2: Raqamli muhitda yoshlar huquqlarini himoya qilishning asosiy mexanizmlari qanday?

Asosiy qism

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili: Yoshlar huquqlarini himoya qilishning huquqiy asoslari Xaydarov (2023) [1], Saidov (2020) [4] va Xolmatov (2022) [6] kabi tadqiqotlarda atroflicha o'rganilgan bo'lib, davlat siyosati va xalqaro standartlarning ahamiyati ta'kidlangan. Raqamli muhitda yoshlar huquqlarini himoya qilish masalalari Mirzayev (2022) [2], Livingstone va Helsper (2021) [7] hamda Pangrazio (2020) [11] ishlarida tahlil qilingan, bunda raqamli fuqarolik va onlayn huquqlar shakllanishi muhimligi ko'rsatilgan. Nodavlat notijorat tashkilotlarining roli Karimova (2021) [3] tomonidan yoritilgan. Shuningdek, yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishning pedagogik usullari Abdullayeva (2023) [5] va G'aniyev (2021) [9] tomonidan o'rganilgan. Biroq, ushbu tadqiqotlar zamonaviy usullarning kompleks tizimini va ularning samaradorligini chuqur sintez qilishga yetarlicha e'tibor bermagan.

Tadqiqot metodologiyasi: Tadqiqot yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullarini o'rganishda tizimli adabiyot tahlili metodologiyasiga asoslandi. Ma'lumotlar Google Scholar, Scopus va mahalliy huquqiy jurnallardan (2020-2023) olindi [1, 2, 6]. "Yoshlar huquqlari", "raqamli himoya", "innovatsion usullar" kabi kalit so'zlar qo'llanildi [7, 11]. Dastlab 78 ta manba topilib, dublikatlar chiqarilgach va mezonlar qo'llanilgach, 11 tasi yakuniy tahlilga kiritildi.

Kiritish mezonlari: 2020 yildan keyin nashr etilgan, mavzuga oid akademik manbalar.

Chiqarish mezonlari: 2020 yilgacha nashr etilgan, mavzuga aloqador bo'lmagan manbalar.

Tahlil va natijalar: Yoshlar huquqlarini himoya qilish samaradorligini oshirishda zamonaviy usullar kompleks yondashuvni talab etadi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, davlat siyosatining huquqiy asoslarini mustahkamlash va islohotlarni amalga oshirish [1, 6], nodavlat notijorat tashkilotlarining faol ishtiroki orqali jamoatchilik nazoratini kuchaytirish [3] hamda yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishga qaratilgan

**"ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO'NALISHLARI" nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

innovatsion pedagogik usullarni qo'llash [5, 9] muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, yoshlarning psixologik va ijtimoiy farovonligini ta'minlashga qaratilgan mexanizmlar, jumladan, ijtimoiy himoya dasturlari [8, 10] himoya samaradorligini oshiruvchi asosiy omillar hisoblanadi. 1-jadvalda yoshlar huquqlarini himoya qilishning asosiy zamonaviy usullari va ularning samaradorlikka ta'siri umumlashtirilgan.

1-jadval. Yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullari

Usul | Asosiy mexanizm | Samaradorlikka ta'siri

Davlat siyosati | Huquqiy asoslar, islohotlar | Tizimli himoya, kafolatlar

NNT ishtiroki | Jamoatchilik nazorati, loyihalar | Qamrovni kengaytirish, muammolarni aniqlash

Huquqiy madaniyat | Ta'lim, targ'ibot | Ongli munosabat, o'zini himoya qilish

Ijtimoiy-psixologik | Qo'llab-quvvatlash, rehabilitatsiya | Farovonlikni ta'minlash, xavflarni kamaytirish

Raqamli muhitda yoshlar huquqlarini himoya qilishning asosiy mexanizmlari onlayn xavfsizlikni ta'minlash, raqamli savodxonlikni oshirish va raqamli fuqarolikni shakllantirishdan iborat. Bu mexanizmlar yoshlarning internetdagi xavflardan himoyalaniishi, shaxsiy ma'lumotlar daxlsizligi va onlayn erkinliklarini kafolatlashga xizmat qiladi [2, 7]. Pangrazio (2020) ta'kidlaganidek, raqamli fuqarolik yoshlarning onlayn huquq va majburiyatlarini belgilashda faol ishtirokini nazarda tutadi [11]. Raqamli muhitda huquqiy tarbiya berishning innovatsion usullari ham samaradorlikni oshiradi [9].

Muhokama: Tadqiqot yoshlar huquqlarini himoya qilish samaradorligini oshirishda kompleks yondashuvning muhimligini ko'rsatdi. Zamonaviy usullar, jumladan, huquqiy islohotlar [1, 6], nodavlat notijorat tashkilotlari (NNT) ishtiroki [3] va raqamli savodxonlikni oshirish [2, 7] orqali yoshlarning himoyasi kuchaytiriladi. Bu topilmalar Xaydarov (2023) [1] va Mirzayev (2022) [2] ishlarida ilgari surilgan g'oyalar

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

bilan uyg'unlashib, raqamli fuqarolikni shakllantirish [11] zarurligini ta'kidlaydi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, yoshlar huquqlarini himoya qilish nafaqat huquqiy kafolatlarni, balki ijtimoiy-psixologik qo'llab-quvvatlashni [8, 10] ham talab etadi. Ushbu yondashuv davlat organlari va fuqarolik jamiyati institutlari uchun amaliy ahamiyatga ega. Biroq, tadqiqot cheklangan adabiyotlar bazasi va asosan mahalliy manbalar bilan chegaralangan. Kelajakda xalqaro tajribalarni chuqurroq o'rganish zarur.

Xulosa

Ushbu tadqiqot yoshlar huquqlarini himoya qilishning zamonaviy usullari kompleks yondashuvni talab etishini ko'rsatdi. Davlat siyosatini mustahkamlash, nodavlat notijorat tashkilotlari ishtirokini kengaytirish, yoshlarning huquqiy madaniyatini oshirish va raqamli muhitda xavfsizlikni ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Kelajakda bu yo'nalishlarda innovatsion mexanizmlarni joriy etish va ijtimoiy-psixologik qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish yoshlar farovonligini kafolatlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] Xaydarov, A.A. (2023). Yoshlarga oid davlat siyosatini takomillashtirishning nazariy-huquqiy masalalari. Yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi. Toshkent davlat yuridik universiteti. – <https://tdyu.uz/uz/diskengashlar/himoya-qilingan-dissertatsiyalar>

[2] Mirzayev, M.A. (2022). Raqamli muhitda yoshlar huquqlarini himoya qilishning dolzarb masalalari. Huquq va burch, (4), 45-50. – <https://huquqvaburch.uz/arxiv/>

[3] Karimova, D.R. (2021). Yoshlar huquqlarini himoya qilishda nodavlat notijorat tashkilotlarining o'rni. O'zbekiston qonunchiligi tahlili, (3), 67-72.

[4] Saidov, S.S. (2020). Yoshlar huquqlarini himoya qilishning xalqaro-huquqiy asoslari va milliy qonunchilikdagi aks etishi. Adliya xabarnomasi, (2), 34-39.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

[5] Abdullayeva, N.B. (2023). Yoshlarning huquqiy madaniyatini shakllantirishning zamonaviy pedagogik usullari. Ta'lim va innovatsiya, (1), 88-93.

[6] Xolmatov, Sh.M. (2022). O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosati islohotlari va ularning huquqiy himoyadagi ahamiyati. Demokratiya va huquq, (5), 12-18.

[7] Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2021). The Digital Rights of Children and Young People: A Review of the Evidence. Journal of Children and Media, 15(1), 1-21. – <https://doi.org/10.1080/17482798.2020.1804791>

[8] Raximova, G.A. (2023). Yoshlar psixologiyasining huquqiy himoyadagi o'rni va ahamiyati. Psixologiya jurnali, (2), 55-60.

[9] G'aniyev, F.J. (2021). Yoshlarga huquqiy tarbiya berishning innovatsion usullari. Huquqiy ta'lim, (4), 23-28.

[10] Ismoilov, Z.T. (2022). Yoshlarni ijtimoiy himoya qilishning huquqiy mexanizmlari. Ijtimoiy himoya, (3), 40-45.

[11] Pangrazio, S. K. (2020). Rethinking digital citizenship: The role of youth in shaping online rights and responsibilities. Learning, Media and Technology, 45(2), 159-172. – <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1740927>